

Số: 03/2023/QĐST-VDS
Ngày 28 tháng 4 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VINH TƯỜNG - TỈNH VINH PHÚC

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hải

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Oanh – Thẩm tra viên Tòa án nhân dân huyện Vinh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vinh Tường tham gia phiên họp:
Bà L Thị Oanh - Kiểm sát viên

Ngày 28 tháng 4 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Tường tỉnh Vĩnh Phúc mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 124/2022/TLST- VDS ngày 21 tháng 11 năm 2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2023/QĐST - QĐPH ngày 21 tháng 4 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Phan Thị L, sinh năm 1947;
Địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc (Có mặt);

- **Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:**

Cháu Nguyễn Ngọc S, sinh năm 2006; Địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc (Vắng mặt);

Người đại diện hợp pháp cho cháu S: Bà Phan Thị L, sinh năm 1947; Cùng địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc (Có mặt);

Chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1974 (con gái bà Phan Thị L); Nơi cư trú cuối cùng: Thôn N, xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các lời khai tiếp theo tại Tòa án người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Phan Thị L trình bày: Bà có chồng là ông Nguyễn Văn C, vợ chồng bà có một người con chung duy nhất là chị Nguyễn Thị H sinh năm 1974, ngoài ra chồng bà có một người con riêng là anh Nguyễn Văn T sinh năm 1968, ông Nguyễn Văn C đã chết năm 2016,

Năm 1998, con gái bà là chị Nguyễn Thị H đã bỏ nhà đi biệt tích đến năm 2009 chị H về nhà bà ở và đem theo con trai riêng của chị H là cháu Nguyễn Ngọc S sinh năm 2006 về gửi bà nuôi hộ (lúc đó cháu S được 03 tuổi), chị H về ở nhà cùng bà được thời gian ngắn, sau đó chị H lại bỏ nhà đi từ ngày 10/11/2009 âm lịch tức ngày 25/12/2009 dương lịch cho đến nay, chị H đi làm ăn ở đâu bà không biết. Từ đó đến nay chị H không có thông tin liên lạc gì về cho gia đình bà. Gia đình bà không có bất kỳ một tin tức nào về việc chị H hiện đang ở đâu, còn sống hay đã chết. Gia đình bà đã tìm kiếm nhiều lần, có đăng thông báo trên báo Vĩnh Phúc để tìm kiếm chị H nhưng đều không có kết quả, chị H không liên lạc về cho gia đình bà và cũng không về thăm nom con, không gửi quà cho con trai là cháu Nguyễn Ngọc S. Hiện nay cháu Nguyễn Ngọc S đang ở cùng bà và đang học lớp 11A7 trường THPT Đ.

Việc chị H biệt tích từ năm 2009 cho đến nay không có tin tức gì đã khiến cho gia đình bà không thực hiện được thủ tục phân chia tài sản đối với quyền sử dụng đất của bà để lại cho cháu Nguyễn Ngọc S. Do cháu S còn nhỏ mà bà cũng đã già yếu, không có người thân nào khác nên bà muốn làm thủ tục tặng cho cháu S tài sản là thửa đất đứng tên bà. Để thuận lợi trong việc chuyển giao tài sản cho cháu S nên bà có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Tường giải quyết việc tuyên bố chị Nguyễn Thị H đã chết.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan cháu Nguyễn Ngọc S trình bày: Cháu là con trai của mẹ Nguyễn Thị H, cháu không có bố, từ nhỏ đến nay cháu đều ở với bà ngoại là bà Phan Thị L ở thôn N, xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc, hiện nay cháu đang học lớp 11A7 trường THPT Đ. Mẹ của cháu là Nguyễn Thị H đã bỏ nhà đi biệt tích đã lâu, cháu nghe bà ngoại nói là mẹ cháu bỏ đi từ năm 2009, khi đó cháu còn nhỏ nên cháu không biết gì, từ đó đến nay mẹ cháu không về và cũng không có liên lạc gì với cháu. Gia đình cháu không có bất kỳ một tin tức nào về mẹ cháu hiện đang ở đâu, còn sống hay đã chết. Mẹ cháu chưa có lần nào về thăm hay gửi quà gì cho cháu. Do bà ngoại cháu là bà Phan Thị L đã cao tuổi, sức khỏe yếu nên để thuận lợi trong việc chuyển giao tài sản cho cháu nên bà cháu đã làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Tường tuyên bố mẹ cháu là Nguyễn Thị H đã chết thì quan điểm cháu cũng nhất trí đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố mẹ cháu đã chết để bà ngoại cháu làm thủ tục tặng cho tài sản là nhà đất cho cháu được quyền sử dụng.

Tại phiên họp quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân huyện Vĩnh Tường phát biểu về thủ tục tố tụng, thẩm phán và thư ký Tòa án thực hiện theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự, không có vi phạm gì. Về nội dung vụ việc dân sự: Đề nghị Tòa án áp dụng Điều 369, 370, 391, 393 Bộ luật tố tụng dân sự;

Điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự; Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phan Thị L, tuyên bố chị Nguyễn Thị H đã chết kể từ ngày 26/12/2014. Về lệ phí việc dân sự: Do bà Phan Thị L là người cao tuổi thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án và bà L đã có đơn xin miễn nộp tạm ứng lệ phí do vậy bà Phan Thị L không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Toà án nhân dân huyện Vĩnh Tường nhận định:

Về thủ tục tố tụng dân sự: Bà Phan Thị L (là mẹ đẻ của chị Nguyễn Thị H) có đơn yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị H, có nơi cư trú cuối cùng tại thôn N, xã B, huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc đã chết thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Tường theo quy định tại khoản 4 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về sự vắng mặt của cháu Nguyễn Ngọc S là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan nhưng có mặt người đại diện hợp pháp của cháu S là bà Phan Thị L, vì vậy căn cứ vào Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt đối với cháu S là đúng trình tự pháp luật.

[1]. Về nội dung vụ việc: Bà Phan Thị L kết hôn cùng ông Nguyễn Văn Chung và có 01 người con chung là chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1974, Ngoài ra ông Chung có một người con riêng là anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1968, tuy nhiên việc tuyên bố chị Nguyễn Thị H đã chết không ảnh hưởng đến quyền và nghĩa vụ của anh Nguyễn Văn T nên Tòa án không đưa anh Nguyễn Văn T tham gia với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

Ông Nguyễn Văn C đã chết năm 2016. Từ năm 1998, chị Nguyễn Thị H đã bỏ nhà đi biệt tích đến năm 2009 chị H về nhà bà Phan Thị L ở và đem theo con trai là cháu Nguyễn Ngọc S về ở cùng bà L được thời gian ngắn sau đó chị H bỏ đi làm ăn và biệt tích từ ngày 25/12/2009 cho đến nay. Chị H không có thông tin liên lạc gì về cho gia đình bà L. Gia đình bà L và địa phương không ai biết thông tin xác thực chị H ở đâu, còn sống hay đã chết. Vì vậy, bà Phan Thị L đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H đã chết để gia đình bà L giải quyết việc phân chia tài sản.

[2]. Tại biên bản xác minh ngày 20/4/2023, đại diện UBND xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc xác định: Chị Nguyễn Thị H hiện nay không có hộ khẩu thường trú tại xã B vì đã bỏ đi khỏi địa phương từ nhiều năm nay, không khai

báo tạm trú, tạm vắng tại địa phương nên địa phương đã tự động xóa sổ hộ khẩu của chị H, UBND xã B cũng không nhận được thông tin gì của chị H về việc đăng ký kết hôn với ai.

Người thân của chị H là bà Phan Thị L và cháu Nguyễn Ngọc S cũng đều xác định chị H bỏ nhà đi biệt tích từ ngày 25/12/2009 cho đến nay không có tin tức gì, sau khi chị H bỏ đi thì gia đình đã liên lạc, tìm kiếm nhiều nơi nhưng không có tin tức gì của chị H. Nay cháu Nguyễn Ngọc S là con trai của bà H cũng đồng ý với yêu cầu của bà Phan Thị L về việc đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H là đã chết.

[3]. Xét thấy: Từ ngày 25 tháng 12 năm 2009, chị H bỏ nhà đi đến nay không có tin tức gì. Ngày 21/11/2022, Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Tường thụ lý yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với yêu cầu của bà Phan Thị L. Tòa án đã ban hành Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 02/2022/QĐ-TBTK ngày 09/12/2022, đã đăng thông báo tìm kiếm chị H trên các phương tiện thông tin bao gồm báo nhân dân, đài tiếng nói Việt Nam và cổng thông tin điện tử của Tòa án theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Đến hết thời hạn đăng thông báo theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự vẫn không có thông tin xác thực việc chị H còn sống hay đã chết. Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự quy định “Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống”.Chị H biệt tích từ ngày 25/12/2009 đến nay 14 năm đi khỏi địa phương, do vậy cần chấp nhận yêu cầu của bà Phan Thị L, tuyên bố chị Nguyễn Thị H đã chết là phù hợp với quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự; Điều 391 của Bộ luật tố tụng dân sự. Do thời điểm chị H bỏ đi biệt tích từ ngày 25/12/2009 nên Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Tường xác định ngày chết của chị Nguyễn Thị H là ngày 26/12/2014. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố chị Nguyễn Thị H đã chết được xác định và thực hiện theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[4]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phan Thị L là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật dân sự; khoản 4 Điều 27, Điều 391, 393 của Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ

Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phan Thị L. Tuyên bố chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1974, nơi cư trú cuối cùng: Thôn N, xã B, huyện V, tỉnh Vĩnh Phúc đã chết từ ngày 26 tháng 12 năm 2014.

2. Kể từ ngày quyết định có hiệu lực pháp luật, quan hệ về nhân thân của chị Nguyễn Thị H được giải quyết như đối với một người đã chết; quan hệ tài sản của chị H được giải quyết như đối với một người đã chết; tài sản của chị H được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự cho bà Phan Thị L.

4. Người yêu cầu, người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định, người liên quan được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND huyện Vĩnh Tường;
- UBND xã B;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Hải